

Изази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.

За АУСТРО-УГАРСКУ, БОСНУ
и ХЕРЦЕГОВИНУ на годину 6
ф. на по године 3 ф. на четврт
године 1 ф. 50 новч.

За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т З А П О Л И Т И К У И К Њ И Ж Е В Н О С Т .

Претплата шаље се у плаћеним
писма непосредно администра-
цији „Глас Црногорца“ на Цетиње,
или отпраћивштима поштом на
коју драго пошту; а коме је на-
ручнице, може се претплатити
преко г. *Петра Рамадановића*, кн.
цри. агента у Котору. Дошле се
нико уредништву. Рукописи се
не враћају.

За огласе плаћа се, по простору
који заузму на листу 7 новчића
од реди за први пут, а за сваки
даљи пут по 5 новчића. За огласе
веће и на дуже пријеме попу-
шта се.

СЛУЖБЕНИ ДНО.

ПОГОДБА

склопљена међу поштанскијема
управама Аустрије и Угарске с
једне и поштанском управом Црне
Горе с друге стране.

Потписани заступници поменути-
јех управа углавили су у зајед-
ничком договору, уз придржај ра-
тификације, следећу погодбу:

(Наставак и свршетак.)

ЧЛАН 16.

Предавалац пошиљке возне
поште може код предавања за
њезино отпремање до мјеста опре-
дијељења платити таксе, или пак
то плаћање оставити примаоцу
(адресату).

Дијелимично франкирање до
границе није дозвољено.

Свакако је пошиљалац обве-
зан, управи земље отпривљања
платити све таксе и трошкове
и т. д. који се наберу (настану)
услед редовитог отпремања ње-
гове пошиљке, те ће дотичне
износе управа земље отпривљања
надокнадити управи земље опре-
дијељења, а, ау колико је могуће те
износе наплатити од пошиљао-
ца. Износ, који се у том случају
не може наплатити, пауће на
терет дотичне управе по мјери
такса, које свака има захтијева-
ти. Ако пошиљалац захтијева
потврдицу пријема, то треба да
унапријед плати таксу од 10 нов-
чића, која потпуно остаје управи
отпривљања земље.

Издавање рецениса на поши-
љаоца не подлежи никаквој такси.

Осим такса за пренос може
се од адресата наплатити, у име
достављања и формалности ца-
ринскијех још и такса, коју ће
одредити управа земље опреде-
љења. Та такса не смије код
пошиљака до 5 килограма прела-
зити 13 новчића; а за оне по-
шиљке преко 5 килограма уза-
јамно ће уговарајуће управе одре-
дити таксе, које ће се наплаћивати.

Пошиљање за ким на које
друго мјесто, у истој земљи или
у коју другу земљу, а тако и
шиљање натраг у мјесто преда-
вања, даје право, да се после
наплате таксе за нови пут отпре-
мања од адресата или у даном
случају од пошиљаоца.

Трошкови, који настану када
се шаље за ким услед тога, што је
отпремање предузето кривим пу-
тем, пасти ће на терет оне управе,
којој подлежи уред који је скри-
вно.

ЧЛАН 17.

Предаваатељ предмета возне
поште може тај предмет од поште
узети натраг или промијенити

адресу али под условима и при-
држајима, који су одређени у
свјетском поштанском уговору.
Него предаваатељ је дужан већ
унапријед примити се јамства
за поштанску таксу која се на-
бере услед тога, што је он наре-
дио, да се пошиљка шаље натраг
или некуда за ким.

Промјењивање адресе огра-
ничено је на пошиљке возне по-
ште без вриједности или до на-
значене вриједности од 200 фо-
ринти.

Ако се која пошиљка не може
уручити, тада пошиљалац, на те-
мељу уредовне повратне пријави-
це, може захтијевати, да се пошиљ-
ка натраг пошаље или да се про-
мијени адреса не гледајући при-
томе на висину назначене ври-
једности, или пак одрећи се права
на пошиљку уз придржај плаћа-
ња таксе утврђене у чланку 16
тачка 2.

ЧЛАН 18.

Од отпреме искључене су
пошиљке возне поште, које са-
државају листове или биљешке
значаја особнога дописивања, или
такве предмете, којијех отпрема
није дозвољена по законима, на-
редбама или установама земље
опредијељења. Али је дозвољено
пошиљки придодати фактуру (ра-
чун), која не садржаје ништа
друго, него само битне податке
једне фактуре.

Отпремање кованог новца, па-
пира од вриједности, златнијех и
сребрнијех предмета или другијех
драгоцјенијех ствари, у пошиљка-
ма без вриједности, или пак са на-
значеном вриједности, која је већа
или мања него ли истинита ври-
једност садржаја, такођер је за-
брањено.

Ако једна управа изручи
другој пошиљку возне поште,
која пада под једну од горњијех
забрана, то има тад та друга
управа поступати на начин, про-
писан њезиним унутрашњим за-
конима и установама.

Осим тога придржаје себи
свака управа право, да пошиљке,
којијех садржај губи вриједност
или подлежи покварености или
се већ почиње кварити, може,
већ како буде случај, у корист
пошиљаоца продати или уни-
штити.

ЧЛАН 19.

Уговарајуће управе одговор-
не су за губитак или оштету по-
шиљака, изузимајући случајеве:

- 1) више силе;
- 2) ако губитак или оштета
потиче из нарави пошиљке или
услед начина паковања;
- 3) ако се пошиљка прода или
уред ради уништи;

4) ако се пошиљка шаље на
ризик пошиљачев.

Износ одштете треба да одго-
вара у истину проузрокованој
евоти штете, али не смије код
обичнијех пошиљака возне поште
до тежине од 3 килограма пре-
лазити износ од 6 форинти, до
тежине од 3 до 5 килограма износ
од 10 форинти, а за сваки даљи
килограм износ од 2 форинта за
изгубљени или оштећени садржај,
а за пошиљке возне поште са
назначеном вриједности, износе
те вриједности.

За сваку пошиљку возне
поште са доплатом јамчи се на
исти начин без обзира на износ
доплате; за износе доплатне по-
стоји јамство као и за износе
поштанскијех упутница.

Ову одштету дужна је пла-
тити управа она, којој је подчи-
њен отпраћни уред. Одштета и-
маде се пошиљаоцу, или, ако
овога не би било, или ако он
то захтијева, адресату исплатити
чим је то прије могуће, пошто
се развиди стање ствари и пошто
присније споразумна изјава одго-
ворне управе. Ова посљедња у-
права дужна је износ исплаћене
одштете надокнадити без одвлаке.

Као одговорна управа сма-
траће се она, у службеном под-
ручју које се је пошиљка изгу-
била, или оштетила, или, ако се
то не може доказати, она упра-
ва, која је дотичну пошиљку
возне поште без запреке преузела
а није у стању доказати, да је
исту изручила примаоцу (адре-
сату) или да ју је редовито пре-
дала управи другој.

Него у случају, ако ману у
погледу садржаја или штете по-
штански уред опредијељења није
опазно или ако се за сигурно не
да утврдити, гдје се је то дого-
дило, тад ће штету по наполи
подијелити обије управе, о који-
ма је ријеч.

Одговорност за пошиљке во-
зне поште престаје:

- 1) чим се редовито и без
икакве запреке предаду адресату
или којој туђој управи;
- 2) ако се пошиљалац одрекне
својега права на исте, и
- 3) ако за годину дана, од
дана, којег је предата пошиљка
на пошту, није учињена рекла-
мација.

Него уговарајуће управе обве-
зују се, да ће, за случај, ако се
одговорност тиче које туђе управе
поштанске, у смислу дотични-
јех уговора и услова прихватити
сходне мјере, које су потребите,
да се добије одштетни износ.

ЧЛАН 20.

Пошиљке возне поште доста-
виће се, ако то захтијева отпра-
в-

ник, одмах чим приспију на мјесто
опредијељења, по нарочитоме чо-
вјеку (express) у стаи адресатов-
но под условом, да дотична по-
шиљка не подлежи царинском
поступку, у тежини не прелази
5 килограма и не гласи на адре-
сата, који станује изван локалнога
уруцбенога поштанскога округа.

Пошиљке, које не потпадају
под једну од тијех тачака, ави-
зираће се адресату по нарочито-
ме човјеку (express).

За уручивање по нарочитоме
човјеку (express) било пошиљке
или авиза у које мјесто, које
лежи изван локалног уруцбеног
поштанскога округа имаде по-
шиљалац код предавања по-
шиљке на пошту, осим таксе
за отпремање, платити још и стал-
ну таксу од 25 новчића, која
ће се надокнадити земљи опре-
дијељења.

Ако се авиза достави у које
мјесто, које лежи изван локал-
нога поштанскога уреда адре-
сатнога, имаде тад адресант пла-
тити за то у путарњем промету
утврђену додатну таксу, одбавни
већ по пошиљаоцу плаћени износ.

ЧЛАН 21.

Уговарајуће управе обвезују
се, да ће пошиљке возне поште,
ако се ове шаљу за ким или у коју
другу земљу, или натраг шаљу
у земљу опредијељења опростити
од царинскијех такса, које су на њ
ударене у земљи опредијељења.

ЧЛАН 22.

У свим тачкама, које нијесу та-
кнуте у предстојећем одредбама,
остаје мјеродавним унутарње зако-
нодавство земаља, које уговарају.

ЧЛАН 23.

Уговарајуће управе устано-
виће у једном правилнику све
оне мјере, које су потребите, да
се изведе ова погодба.

ЧЛАН 24.

Ова погодба ступиће у живот
1 Јула 1895, те ће остати у снази
док се изведе нова погодба или
још годину дана, од данас, којег
је једна од уговарајућих управа
обзнанила, да кани од исте одсту-
пити.

Тако учињено уз придржај
ратификације госноде министара
дотичнијех ресора и потписано у
три примјерка.

У Беогу, 10. Априла 1895.

За Црну Гору:
Ш. Поповић с. р.

За Аустрију: За Угарску:
Хаббергер с. р. Др. О. Кагер с. р.

Положај на Балканском полуострву обраћа све више на себе пажњу политичкога свијета. Пројект реформација за Јерменску, што су велеле подијели Порти, промјеном влада у Цариграду и у Лондону, као да је за сада скинут са дневног реда. Бар је уклоњена она опасност затегнутости односа између Турске и Инглиске, која је пријетила док је лорд Розбери био на влади. Али јерменско питање тијем није ријешено, него је остало на хриперијенијем питању, које јевронској дипломатији бриге задају.

Уз то је надношло македонско питање. Већ је констатирано, да је покушај устанка у Македонији потекао из Софије. Услед немירה, што је тај покушај изазвао у Македонији, бугарски дипломатски агент Димитров у Цариграду предао је великом везиру ноту, којом опомиње Порту на берлински трактат, ради успостављања мира и реда у Македонији. Велики везир је одговорио Димитрову, да Султану нијесу од потребе савјети његовог васала. Услед овог сукоба, Димитров је био опозван из Цариграда, и Бугарска је другом потом тражила од Порте повчану награду рањенијем бугарским војницима при сукобу са турском војском на бугарској граници. Осим тога жали се, што се турска војска умножава на бугарској граници, јер да то принуђава Бугарску, да појачава стражу пограничну. На ову другу ноту бугарску Порта није ни одговорила; на против је захтјевала, да бугарска влада распусти македонски одбор, који у Софији постоји. Бугарска је тај Портин захтјев одбила.

Ради успостављања мира и реда у Македонији Бугарска је тражила, да се наменују нег новијих спискова бугарских у Македонији; али је Порта одговорила, да Бугарска нема права, да се мијеша у Македонију, и запријетила, ако Бугари не узмирују, да би могли то скупо платити.

Отуда се види, да државе тројног савеза нијесу овога пута подржали бугарски захтјев; дочим су први берати за нове владачке столице бугарске били издани под притиском држава тројног савеза.

Међутим бугарска депутација, која се одавна справљала, да понесе вијенац на гроб Александра III, стигла је у Петроград, под предвођењем чувеног бугарског патриоте Митрополита Климента. У депутацији је и пресједник

народног сабрања Теодоров. Истина је да депутација ова нема никакве политичке мисије, али је сама појава њена у руској престоници на гробу великог Цара словенског, последице свега онога што је било у Бугарској за вријеме његовог царевања, од великог значаја.

Обзиром на оштри положај у Турској, петроградско „Н. Време“ вели: „Све прилике укунуо у последње доба не изазивљу бригу, али изазивљу пажњу. Готово потпуни прекид дипломатских односа између Порте и Бугарске с једне стране, и бугарска депутација у Русији с друге стране — не могу смањити ту пажњу. Преостаје само очекивати, да заинтересоване државе покажу довољно дипломатског такта и мудрости, да се не допусте могућности, да се развију и опасне елементи смутње на Балканском полуострву до тог степена, да би могли озбиљно пријетити општем миру. На то треба да тежи из сопственијих интереса и сама отоманска влада.“

Односно македонско питање на по се, петроградско „Новости“ пишу: „При рјешању македонског питања руска дипломатија ваља да се ослободи од традиције бугарофилске политике из доба санстефанског трактата. Интереси Русије траже, да у Македонији буду обезбјеђена права свијех народности. Македонија није бугарска и не може бити принешена на жртву бугарској жељи. Русија ваља да подржава српске елементе у Македонији и Старој Србији, да с једне стране осигура себи природни наслон у случају борбе са Аустријом, а с друге да сведи бугаризам у природне му границе.“

ПРЕГЛЕД ЛИСТОВА.

Новосадски „Браник“ пише о устанку у Македонији:

Но и ако се може вјеровати, да у истини постоји устанак у Македонији, ипак се из свега види, да неки нередни владају тамо и да бугарска пропаганда неуморно ради, да организира устанак, како би се лакше утврдила у Бугарској.

Познато је да бугарска влада тражи још неколико бугарских владика за Македонију. Турска до сада није хтјела да да приводе, да се тамо владике поставе. Бугари сад рачунају, да ће им устанак у Македонији свакојаким корисити. Ако се политички усне, онда ће Македонија припасти Бугарској; ако се не усне, Турци ће бити толико заплашени, да ће драго воље приетати, да се бугарске владике поставе, и онда је опет само питање времена, кад ће Македонија припасти Бугарској. Сви путеви воде у Рим.

Ми се не чудимо што Бугари његоју оваке планове. То је сретан народ. Још прије осамдесет година нико о њима није знао у Јевропи ни да су живи. Словенска

је крви пред очима. Ни ријечи ми се у толико не смије рећ, па да бих једним покретом прста. Претекла живот чељадишки, или да кућа не вгори, — па то ти је. У кратко да ти кажем: кад хоћу сједим, кад хоћу лежим, најслађе једем, најмилије пијем. Болест ка' свака болест, само што није за живот тешка, ка' што су друге. Питала сам докторе, док ми се омразине — те их ни на лицу не могу виђет. За свијет их не бих више звала, па да би умрла.

Момак се даде у мисли, — па ће тихо:

— Ханумдук — врло дивно! То није опасно ништа. Своје чељаде се држи и по годину на постељи, па још од каквих болести — да Бог сачува. Мило ми је много, што си ми казала, а да ћеш ми бит мрзивија ништа, због тога, не — ни дао Бог. Ту није Бог зна какве неизлечиме махане. За то што те од срца љубим, а још више, што ми нијеси затајала своју ману па и ако није озбиљне природе, — морам ти казати: да сам и ја чурук.

— Чурук — за Бога, што је чурук — узплахирено ће ђевојка.

— Једна врста болести; друкчије се зове: несвјестица — вели момак.

— Па како ти долази; болујеш ли по колико; јели то тешка болест? опет ђевојка.

— Долази ми чудновато — не умијем ти лијепо казати. Па за један кварат од уре не знам за себе. Узмем тољагу, баш и не предебелу, по која се увија, па бијем други пут све што се предамном деси. И чељаде бих ударио — и ударим. Поаомам

наука о језику није ни познавала бугарски језик. Тек је Вук Караџић изио пред научну Јеврону особине бугарског језика! За цијело вријеме робовања под Турцима, Бугари се никад нијесу бупили, те су тако били трпљени у Турској, шта више доцније су Турци радо гледали бугарску пропанаиду, која им бјеше, по њиховом миљењу, безопасна.

Још прије потоњег рата, руска дипломатија спремаља је земљишта за ослобођење Бугара. Заузимањем руског постаника у Цариграду, ђенерала Игњатијева, подигнут је бугарски егзархат у Цариграду, основана је самостална бугарска јерархија, која је прва започела пропаганду бугарску. То је била велика погрешка руске дипломатије. Она је основала самосталну бугарску цркву, без обзира на српске интересе у Турској, те је тиме бугарска пропаганда ојетно вређала животне интересе српског народа у Турској. Црквена организација је Бугарима дала снаге, јер сваки онај Словен, који је жељан био словенске службе, коме су Грци дозлогрдили, похитао је у крило бугарске цркве. Разлике између Срба и Бугара губили су се у име Словенства на штету Срба, а у корист Бугара. Под општим словенским интересима скрива се бугарска пропаганда, која је у толико лакше било, што је руска дипломатија била у заблуди, а цариградска патријаршија опет бјеше толико кратковидна, да није хтјела да допусти Србима словенску службу. Све је то добро дошло било Бугарима, да се помоћу своје црквене организације, заблудом руске дипломатије и заљепљеношћу цариградске патријаршије утврде у Македонији. Сад плодови бугарске агитације сазријевају.

Бугарска пропаганда није могла да успјева у Старој Србији, гдје је српски елемент свјестан и гдје су етнографске границе јасније. Друкчије је у Македонији, тамо има Срба, нешто Бугара, али има много старосједилаца словенских, који нијесу ни Срби ни Бугари и који се вје штом игитацијом могу задобити и за Србе и за Бугаре. То је тако слаб народни елемент, да би га за педесет година могле сварити и Србија и Бугарска ма да је њихов језик много ближи српском него бугарском.

С тога се Бугари журе да створе свршен чин, да изведу забуну, како би Македонија пала као зрела јабука у бугарско крило.

Устанак у Македонији тешко да ће се раширити; не може се вјеровати, да ће задобити политички значај, али то је озбиљна опомена за Порту, да се прене из сна, и да изведе потребне реформе у Старој Србији и Македонији. Дивљаштво не може се тријети у Јевропи.

ДОПИСИ.

Колџин, 15 јулија 1895. — Наш народ је у овим крајевима фала милостивом Богу здраво, али стране новине непрестано пишу о нама због неродице прошле године, да је у нашој домовини глад. А у нас на пазару сву зиму било је урметника по 10 новч. 1½ кило а сад по 11 и најскупље 12 новч. 1½ кило; то је колико се мени чини сасвим ниска цијена, а могу вас увјерит да се овђе с овог пазара највише служе цно Дробњак, Језерац, Шаранци, Устани, Ровчани и Морачани, па кад га је овђе по ову цијену и на претек те

ствари по кући, млатим тољагом по зидова, све се навијам и лебећем као да ћу панут. Па пошто тако провардам кроз кућу, из млатим кога и т. д. — дође ми свијест као кад сам најздравији — и све питам што сам радио. Јкао ми је, ако сам ударно чељаде; али што ћеш, несвјестица је таква.

— Па ванштину уклонит се треба с пута па вардај кудисен хоћеш. За четврт сата работе — ту га није, па и да си све о све манил за толико. За то ми нијесен мрзивији ни за длаку — искрено ти кажем.

Пошто се добро испричају о болести и мавана, које су биле при обојци — пристану добровољно да се узму — те да се узму — па тако и учине.

Младожења је с нестријењем очекивао, кад ће му доћ невјести ханумдук.

Прође један и два па и трећему мјесецу дође крај — а ханумдука ни у пласе.

— Ха помагај Боже — младожења ће за себе. Може бит да се шалила, дра жила ме, да види што ћу рећ, — и ко ти зна што је с тијем шћела! Мислила она што му драго, добро би било да се непретуцамо, јер су рекли стари: удри зло да је горе.

И младожења пође на пут. Кроз два три дана врати се, кад али нема невјесте; ђе је? — упита мајку. Бога ми је, синко, добро слаба, вели: не може се дизат, а не каже што је боли. Па уљеже и он код ње.

— О', ту си, што ти је? рече он.

— Што ми је? чини ми се да сам ти казала и пријед но смо се сасгали. Па кад знаш што питаш — гласно ће невјеста.

— Е, Бога ми знам, да смо нешто

вазда замркну у понећелник вече ако ће и неколико товара, у другим крајевима држим да не може бити скупље. Но је нас ова година опарила највише што је прошла аима била сасвим рђава и мучна, те није могло доћи ни трговац, ни живо на пазар, те о прољећу сасвим је мало говеди прошло и то по ниској цијени; а тако исто ситна стока доста је па ниској цијени, а сељаку кад живо не пролази, он ту годину зове заа година, и запета тако је, јер кад живо не пролази су чим ће подмирит домаће потребе, а камо ли ће се одужит и отрест дуга; те у томе тудино је било ово прољеће и за сељака и за трговца јер на ове цијене продао се само мали број стоке да подмири што му је најнужније а живо кад би било па цијени не стрени би од неродице, јер се сељак највише бави са живим малом а земљу оставља за ливаде да сијено коси. Но највише је зло код нас што ми хоћемо да уживамо по гостиницама у вароши на вересију, па онда да плаћамо у Турђеву дне и Митрову дне. Запигајте једног вчмара сиромашног па и он већ стотине фиорина каже вересије, а мало могући и хиљаде; па ми је за чудо како власти слабо су узеле у обзир наредбу Министарства унутрашњих дјела од прије неколико година о рачунима каванским и трговачким за непотребне ствари и раскони, као и за одијевање златних хаљина. Велико добро би се народу учињело кад би досадање рачуне измирио а у напријед да узимају у обзир власти прве наредбе ел. Министарства Унут. Дјела, и одмах би се познао напредак у народу, јер данас даје свако на вересију и то како сам хоће, па му узми живо за рачун како хоће, и опустити тор, те остале ка иза вука; а уз то препоручио бих нашим сељацима да не ћерају мак на конач у давјама.

Једну парницу коју сељак свршит може код вметова са једним фиорином док до окр. и Вел. Суда може га кошат до сто фиорина само мало кад би му суд био с перуке; а у ово доба ће му парница преди пет фиорина за огртање и прашење урметина за кошење ливаде ће су сви усјеви и ливаде сад у таквом стању како може човјек пожељет и како сами Свемогући Бог може дати; а он изгуби вријеме од рада у парници па су чим ће зиму чекат и од туда сто јадној кући велика невоља, и на досаду је и парнецу и селу и најпослије помоћ тражи од Господара. Да би се народ одвикао од оваквих и овоме подобних маиа много стоји од господе чиновника војених и грађанских, јер народ неамјерно слуша и поштује власти и они би га кадри били одвратит од свега што је на погрешном путу, само мало пажње кад би па то обратили и тек онда би могли с поносом пред витешким Господаром причат о побољшању народног напредка и имуљства.

Пљевља, 4 јуна. — Највећи родољуб овдашњи, син вароши Пљеваља, Ади Авдија Муловић умро је 1 јуна ове године. Његовом смрћу ожаловљена је ова цијела варош. Како мухамеданци тако и православи Срби, заједнички оплакују честитог и никада незаборављенога патриота, који је био овјани и чисти племенити Херцеговац. И цно Новопазарски Саудак оплакује овога газнију, који је опрован газилуком и сирам онијех који нападоше на домовину нашу. Вагрени овај наш родољуб није се давао уловити на златну удицу, која му је пружата са стране туђи-

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА.“

И ДРВЕНА МАСЛА ПОМАЖУ.

(По народној прици.)

Приближељно: С. Радуловић.

Момак и ђевојка заволе се и сагласе, да се узму. Рече ђевојка:

— Ја ћу драге воље приетати и пристајем, да те узмем за мужа, али, у ието вријеме, чини ми се, да ми је дужност казати у напријед — и то истину истинску, па већ како видиш!

— Да чујем? — рече момак.

— Ја имам једну велику махану — а та је: мени, по несречи, долази често ханумдук.

— Ханумдук! — па каква је то ма хана, није ми позната та болест, како патни од тога? — упита момак.

— Ванштину, то ти је лако знат. Од пет на до петнаест дана; а неки пут, — по једном у годину, — и по за мјесец дана, дође ми ханумдук: да се не могу маћ с постеље; неки пут искрај опња; бива да ми је мило и на сунце; другом и лад тражим; и, — то је чудо — све како је вријеме од године, од мјесеца и од дана. Једем ка' најздравија, па бих и попила, — али што лијено. А не бих што прихватила да радим, у то вријеме, за вас свијет. Ко ми приговара ту болест, мрзим га ка' очина крвника, — и у вријеме болести и пошто оздравим: виђет га не могу, — случај ми

причали о тој болести, али јој не могу име погодит — апатема је било.

— Ханумдук — за Бога — лако ти је знат; или болест, од које доктори не помажу — опет невјеста.

— Да, да, лијено, запазит ћу. Не мислим да и тој болести нема лијека, но се није још погодио — тихо ће младожења.

— Ма ја не тражим тијех љекова; казала сам ти и онда, да не могу доктора виђет ни на лицу; нећу његове помоћи, — па се одолел никад не дигла. Да ће кроз мене трава ницат нећу да га зовеш. — То сам ти и у напријед казала — општро ће невјеста.

— Јест, но и ја имам болест, па кад бисмо обоје боловали, ко би нас водио појио, а камо ли понудно чим другијем. Мога се лијек тражити — није друге. Како би било да зовем пона да освјешта масла, водницу, чита молитву и тамо што он зна?

— Пипи му памет! Пона! Ма каква пона јапан био, — о чему причаш? Није сам се поамила, здрава сам у свијет; нити ми требају његове молитве ни масла. Но, молим те остави ме на миру. За све сам ти казала у напријед. До мене није ништа. И сам си рекао: „То је ништа“ — опет невјеста општро.

— Чујао сам од старијех, да су од болести те врсте дрвена масла добра, па ти за то рекох, да се пош зове — младожења, тихо, осмјехљиво, па изиде.

Прођоше пет шест дана, а невјеста све у постељи! Кад се осами шета по камари; чује ли кога уза скало — одма у постељу спочетка треба. Било је близу подне; ишо-

јех ловаца. Хиљадама златнијех мацарија давати је Аци-Авдији само да нази свој домаћи посао, а да не нази о народнијем интересима и не смета некомемо.... Док је био жив он је био велико страшило до шљачке силе у нашој домовини; за то сваки честити Србин данас онако лакује вођу и газију у овим крајевима и моли Бога да му даде џенетско (рајско) царство.

Иза ове велике жалости младосмо ми православни Срби и велику радост и народну срећу, која се указала овим дана у овој вароши. Двије странке, што су биле у коштак ухаћене у православној општини и бориле се на велику штету народну, ево има већ 10 година, сложиле се и помирише и брацки изљубише. Овоме измирењу највише је допринио наш честити Мамут-ага Барјовић. Видјели смо да се све између себе завадило и омражело на штету велику и огромну за касу манастирску, а на неоцењиву штету право славнијех школа, он је енергично устао и све измирио. Ми му од свега срца захваљамо на овако великој зајужбини.

Т. К.

Оцињ, 26 јуна 1895. — Весело је живот земљорадника, пун живости, креће пјевајући, ради у задрузи и омет кући се враћа пјевајући. — Особито овјен је такав живот земљораднички, да се човјек толи у радости, посматрајући их у њиховој заједници. Све су сами досељеници из старе Црне Горе и приморја бокељског, којима је влада дала плодне оранице у оцињском пољу; њиве су плодне, само могу ли се посијати, јер зими парасте оцињско блато и поглави оранице, а прољеће се чека, да се оранице изсуше, те сијање траје до Петрова-дане, па у случају и неколико дана по њему.

Многих година, а особито ове, вода се не изсуши ни са трећине земљишта, те ће се једва трећина посијати, а кад би се поље канализирало повећани воде — од водима и велики канал регулисао се, добила би се неизмјерна корист, јер не би толико плодних ораница, остало неусијано те би оцињски земљорадници, од претијеча рода има ли своје богате своте новца, кад ето овим дана укрцали су у 2 брода 240 хуми, (редом хум износи 150 кила) које су одвезли у барско пристаниште на распродају, по пошто је у Бару жито по јефтинијој цијени; а такођер и на ријечком назару; бродовље је жито одвезло под Вудву и сад га тамо продају по повољној цијени бокељима.

Овај извоз жита из Црне Горе на аустријске назаре јамачно неће годити пријатељици „Веч. Преси“, која се непрестано стара о гладавању црногорском, те својим стакленим оком прозира наше, како иду у Сарајево за храну.

Од нешто може бити нешто, али од ништа, бива само ништа — као од „Пресине“ измишљотине. — Зато би умјесно, а по нас и корисно било, кад би „Преса“ саопћила нама, да ли је на другим аустријским назарима потребно жита и по којој цијени би прошло, а наши трговци готови су учути још неколико брода, као што намјерава г. Лука Ђуровић за Котор послати ових дана само још није стао на цијену са неким трговцем которским.

Миращ Вукић.

се кручку. Ево и младожења из пјаче, па узео један шибак, витак, средње дебљине а по дугачак — пријенуо би за очину кожу. Иде уз пјачу, (види новјесту на прозор) па све млати по зидовима, час једном час другом страном улице. Лебеће, павија се сад тамо сад овомо; преврнуо очи, намршти се и начинио, да га не би познао; — разгоропадно се човјек управо — на то ти је!

Види га невјеста с прозора па је ухватио смијех на чудо пролазећих улица.

— Ки, ки, ки — хааа, ето му је дошла несвјестница. Ма таман ми је онако казао да му долази. Да видимо што ће чињет. — Шета по камари па се смије.

Ево младожења уза скале: трџна, млати, пада, диже се — и што још не чини. — Улази у камару, у којој бјеше сама невјеста — и без: „помага Бог.“ — Лежи она на постељи, не миче ни ухом — само се смије да црне. — Види то он!

— Што ти је за Бога, јеси ли се помамао — што ли ти је?

Ни ријечи он; но доми ствари по камари и по зиду туче, а по који пут ошине и по постељи, на којој бјеше невјеста. Пренаде се она, па скочи ка најздравија; а он ти је ухвати за лијевицу руку — па по њој: опуци, ошани, офнети, и тудијен и тако, док заломи пруг до руке; бачи окрџак — па сједе. — Ода му би лакше; стаде се трљати по челу — као да се буди од сна, и, у тили час разби стршно му се црте на лицу, — и дође к себи.

— Што ти је? — пита невјесту.

Књижевност, умјетност и просвјета.

(Нове књиге.) Примили смо:

А. И. Александров. Историја развита духовној животи Црне Горе и Књаз — поет Николај И. Казань. Типо-литографија императорског универзитета 1895.

Ова радња г. Александрова, професора у казанском универзитету, нашега добро познатог госта на ободској прослави, добро ће доћи у пространу Русију, гдје братски нам народ толико љуби Црну Гору, а толико је мало познаје, све нашом кривицом. У толико више морамо бити хари онијем добрима Русима, који се труде да рашире што више знања о нашој отаџбини у великом руском народу.

Књижница је написана лаким слогом, баш за народ. Са сваке јој странице дини симпатије према Црној Гори. Особито љубави учени писац излаже пјеснички рад Њ. В. Књаза Николе I.

За нас је од велике важности, што у овој књижници наодимо о мјесту гдје је сахрањен Владика Василије, Господар Црне Горе. Г. Александрову је пошло за руком, да испрши и допуни досадање писце, који су се о томе бавили. Он је пронашао у синодичима Александровске лавре и у хронолошком списку особа, сахрањенијех у Александровској лаври, да је владика Василије сахрањен у глерији Благовјештенске цркве. А из једног описа Александровске лавре, што је у Москви изашао још г. 1809 наводи следеће мјесто, које то питање још боље расвјетљаје: „У галерији уз ову (Благовјештенску) цркву сахрањени су: „1766 г. марта 10, Василије Петровић митрополит скендеријски и приморски, Црне Горе, патријарх шеског српског трона Екзарх“ — и ту се на плану показује тачно мјесто његова гроба. Г. 1822 била је приграђена уз Благовјештенску галерију црква Св. Духа, тако су гробови остали испод пода, само на лијевој страни гроба нашега владике, при олтару Благовјештенском наоде се плоче мраморне, што покривају гробове Царевића Петра Петровића (1623) и вел. Књагиње Наталије Алексјејвне (1775.) Тако сада знамо тачно гдје лежи прах овог врло заслужног Господара црногорског.

(Позив на претплату.) Добили смо следећи позив на претплату:

Једно од најважнијих питања, која дубоко интересују цио политички свијет просвјештене Јевропе, а нарочито нас Србе — ријешно је познати славенски наученик и велики познавалац историје балканских народа, г. Дурново у недавно штампаној књизи на руском и грчком језику под насловом:

Имају ли Бугари историјска права на Македонију, Тракију и Стару Србију?

Интересантно дјело ово, које је заиста објективно и са најдубљим познавањем предмета написано, превео сам на српски језик и дао у штампу. Дјело ће бити велико око 3 штампана табака на великој осмини и сатирираној хартији. Цијена само 60 пара дипаревних а за иноземство 36 новчића.

Рок претплате до Велике Госпојине ове године. Скупљачима једанајеста књига припада као рабат.

Молим пријатеље и родољубе, да што

— Како што ми је, а ево си ме сву ступао, као зубљу; нема на моме тијелу колико би цара притисла, што није модно ка чивит — одговара невјеста кроз плач.

— Ваистину ми је жао, ако сам те ударио, али што ћеш, — несвјестница је таква; нити од ње доктори помажу, нити има лијека без овако проманијат, па омет до мало доћи к себи. Про није баш за дуго, да се не може претријет. А најпослије казао сам ти у напријед — све. Немој сад да ме осуђујеш; нијес ни ти без мене. Ја бих рад био да не долази ни теби ханумлук, ни мене несвјестница, — али то је воља Божија. И кад смо се узели, казали смо право једно другоме за своје махане. Нити је било теби ни мени на силу, но с добре, драге воље, — па сад, — е, није друге — трпимо. — Младожења ће тихо и са осмјехом на невјесту. — Јест, да трпимо, али је твоја болест ужаена; такве ја ни сам кад чула ни виђела. Је ли ко од кога до сада учи нио што си ти данас од мене?! — невјеста ће лагано, уздишући.

— Е, а да како мене може то доћ, још да ти је знат. Да те Бог сачува. Била ми је ови пут мање но икам, а виђела би ти! Но да прекратимо. Имам ти рећ само то: да ће бити мука за онога, коме одоли, јер свашто има посједица па и ханумлук — то рече, па изађе.

И отада никад више за живота непатише од ханумлука и несвјестнице, по живише доживотно у раду као мрави, у миру и љубави супружанској.

више претплатника скупе на ову овако важну књигу.

О Видову-дану 1895 год.

Биоград.

Протосинђел Виктор

професор Богословије и уредник „Власника Срп. Цркве“ и „Мира.“

(Нова слика.) Биоградеке „Вечерње Новосте“ доноси: Г. Степа Никшић — Лада, наставник сликања у нишкој гимназији, израдио је и издао слику неумрлог Чика Љубе П. Пенадовића. Слика није само портрет Чика Љубе, већ је то формална композиција, на којој се г. Никшић само може честитати. Врло лијено погођен и укусно израђен лик Чика Љуби, окружавају неколико других мотива, који само појачавају она осјећања, која се у гладоцу појављују, када пред собом има лик једног Чика Љубе.

Представити једнога пјесника, какав је Чика Љуба био и створио један особити ефекат, губитак таквога једног пјесника, изразити суштину његове поезије, ма и неписаним стиховима одиста није лако. Г. Никшић је у овом поелу био доста добре среће. Над сликом пјесникомом је вила, која у једној руци држи гусле с прекиутим струном, а другом отворив завјесу бесмртности, иза које се у бојанској свјетлости указују најјачијези звијезде. С десне стране пјесникове је пегаз, на коме је вила с луком у руци. Испод слике је Сричкиња која држи таблу с урезаним именима свију поменутих пјесника. Десно од ове, анђелчићи држе отворену књигу, коју читају Сричкићи са тужним изразом лица. Листови су неписани стиховима Чика Љубићим, које је писао, поводом смрти Јована Стерије Поповића, а који се згодно могу примјенити и у овој прилици. Стихови су ови:

„Чујте све жале живота мога
„У овом часу када се мре:
„Аманет српству љубав и слога —
„Несретни раздор дуго га тре.

„Сад збогом! — већ осјећам сво
„Посљедњи мени већ павија час:
„Збогом, о, Срби! — вама сам пев'о
„Тужан ал' некрен беше мој глас

— Свећа с' воштана сломи на двоје
Вјетар потресе ужасно све:
А српске виле снујене стоје
Српскога народа пјесник мре.

На тужно Српство у сред зиме
Иде из неба страховит гром
И преби лиру — ал' оста пме
На вјечни понос народу свом.

Ово је у кратким потезима опис ове и лијено смишљене и укусно израђене и јестине (2 дии.) слике, коју би свака Српска кућа, школа и сва надлежна требала да имају. Г. Никшићу честитамо на овом лијепом и родољубивом раду.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

(Справљање сирћета.) Од свега воћа, било зрело или незрело, као и од самих воћних окрјака и љусака, може се добити изврсно и здраво сирће. То бива на овај колико прост, толико и јефтин начин.

Све оно воће, које се у јесен покупи а није ни за какву употребу, па и саме отпатке од воћа, ваља ситно исећи или још боље истући и сложити у повелики суд, који се остави да постоји неко вријеме, те да сва нечистоћа изађе на површину. За тим ваља ту масу добро процједити у чист суд а још је најбоље у онај, у коме је прије тога стајало сирће или вино. Тај суд не треба затварати, већ га треба оставити отворена на топлој мјесту, да течност у њему превре. Ону пјену, која се по врху куни и која собом поен многу нечистоћу, треба брижљиво скидати све докле, док се год она појављује. За неколико недеља имаћемо на тај начин врло добро, киејело и здраво сирће, које се, пошто се добро очисти и сталожи, преточи у друго судове или у флаше.

Да би се врење онога воћног сока што брже изазвало, добро је метути у њега или комад обична квасца, или кору од хлеба у сирће потопљену.

Сирће, које се добија на овако прост и јефтин начин, изврсно је каквоће и корисно може да подмири свуколику домаћу потребу. И што оно буде дуже стајало, то је све боље, нарочито ако се још и више пута преточи, да се потпуно ослободи од сваке нечистоће.

Ако би ко хтио особито, обојено и миришљаво сирће за салату ипр. сирће од малина, руже, ароматично или друго какво са особитим пријатним мирисом, он нека поступи на овај начин.

У обичне сирће мете се довољно малина или вишања, листа од руже, ароматичног корјења итд. Суд са тим сирћетом ваља оставити на топлој мјесту, или на сунцу, да постоји четири недеље, за које вријеме треба суд чешће потрести. Посље тога времена може се већ сирће процједити кроз чисто платно у други суд.

Тако обојено сирће јесте од неоцењиве вредности не само с тога, што салати, као у опште једу, даје особит укус, већ што је и добра предохрана против заразних болести. Када се на уснијано гвождо сипа тако сирће да у соби непараво, оно поправља и чисти ваздух. Осим тога оно је још и одличан, здрав напитака када се мијена са евојеким водом.

Камо среће, да се што скорије скрено најбоље свију нас на ово корисно, лако и јестиво справљање сирћета, те да се на тај начин испитне из домаће употребе у велико распрострањено отровно фабрично сирће!

(Најкориснија употреба коњског љубрета.) Коњско је љубре од свега остало најсвјетле и најтоплије. Оно сагорјева врло брзо, само кад има довољно влаге и приступа ваздуху. При сагорјевању оно производи јаку топлоту и одвећ брзо претвара се у прах.

Коњско се љубре најкорисније употребљава у клилу и по вртовима, јер убрзава пораст и развиће зелени и биља. Наметан пољопривредник љубриће пљоме само тежа и хладна земљишта, јер га оно убрзо снажи и загријева. Али, то брзо дјелство његово не траје опет за дуго. За лака и сувонарна земљишта није за препоруку. У томе случају, да пољопривредник нема згодног земљишта, гдје би се коњско љубре с успјехом могло употребити, онда је свакојако боље, да се мијена са говеђим и другим љубретом.

С обзиром на те особине своје, ваља коњско љубре свагда када на пољу лежи, покрити озго једном врстом суве добре иловаче. Она ће чувати, да се из њега не изгубе тако лако они добри састојци његови.

(Прва њега пилића.) Као што је већ познато, из јаја не легу се испод квочке сви пилићи у једно исто вријеме. Тако бива често, да се посљедње пиле излеже за првим у размаку читавих 48 сати. Да би, дакле, квочка остала мирно да лежи и на посљедњем јајету, ваља куштити испод ње редом сву излежену пилад, пошто се потпуно осуше. То се тако ради сво догле, док и посљедње пиле из љуске не изађе. Покушњену пилад најбоље је смјестити у какву корпу, напуњену меканим сијеном, па озго чиме покривити, а да квочка не би с њезда устала прије времена, а то је, док се и посљедње пиле не излеже, треба пред њу положити у каквом суду мало наквањена јечма што ће она врло радо јести, не дижући се с њезда.

Пилићи, све док из љуске не изађу, имају довољно хране, с тога им не треба за првих 24 сата ништа за јело давати. Прва храна пилићима треба да буде просо, по могућству у сатко млијеко потопљено, јер је то за њих као прва храна здрава и лако сварљива. Тако их треба рањити неколико дана. За тим се просо даје суво, а чиста вода или још боље по могућству млијеко, за напој.

Многи дају као прву храну пилићима обарено жуманце, али као прва храна, оно је за њих тешко сварљиво и могло би им штетити. Обарено жуманце може се за храну давати пилићима тек посље недељу дана. За првих петнаест дана ваља обрађати довољну пажњу на рану пилића, која треба да је, у главном, мекана и лако сварљива, а посље тога времена даља брига постаје излишна. Само се по себи разумије, да осим хране, морамо обрађати пажњу и на то, да младе пилиће чувамо од влаге и зиме и да мјесто, гдје се најдуже задржавају, треба да је суво и сунцу приступачно.

Ако пилићи могу слободно ићи по отвореном и травом обраделом простору, ту је развитак њихов много лакши и сигурнији, пошто им ту сама природа пружа оно, чега у затвореном простору немају.

Поистија навикавају се пилићи на тврду храну, као што је: јечам, шеница, кукуруз и друга.

(Рен.) Ова биљка, овај корјен боље рећи, — не би требало да изостане ни у једној кући ни селачкој ни варошкој, јер он као зачин освјетљава човјека и потпомаже му здравље, а као лијек спасава га од болова.

У другим земљама, а нарочито у Ческој, много је боље појмљена важност рена, по код нас, и с тога је тамо гајење рена веома распрострањено. Чески малински рен чувен је на далеко, и чеш не само што имају рена довољно за себе по га чак и извозе, јер је рен према својим особинама, за извоз способан више но друго корјење које се као зачин употребљава.

Произвођење рена данше је по извођење многог другог поврћа, зачина, па чак и многих пољских усјева.

Ако ништа друго а оно бар ова околноста и велика пијачина пијена, по коју се редовно рен продаје, треба да нам скрене већу пажњу на гајење рена.

Рен усјева у доброј, родној и прилично дубокој земљи, са сунчане стране. Рен не воли тешку, мокру земљу и ладовину. На мокрој земљи и у ладовини рен расте врло споро, има рђав укус и сувине је дуг.

Али као што није добра мокра земља за рен, тако исто ни сувине сува и тазе ђубре.

Ово треба имати на уму при одређивању реништа. А кад се према овоме рениште одреди, онда то мјесто било на јесен или рано у прољеће треба ђубреки приутовити, то јест земља се мора изриголати на двије три стоне дубине и очистити од травуљине и којеквалних жила и корјена, који би доцније рену могли сметати.

Ондје није нужно риголање, гдје би било доброљо доброга и трошного наноса. Рен се седи или на јесен или рано у прољеће. Јесење сађење од прољећнога у толико је боље, што се посађени рен преко зиме прими и рано с прољећа потјера.

Сади се на 30—40 сантиметара дљине и то овако: направе се бразде дубоке 20—25 сантиметара и у њих се у одређеном растојању посаде сађењце. Рен се такође седи и у руне начињене гвозденим садљиком (пробојцем.) За сађење треба да се употребе потпуно здраве бабице рена (сађењце.) Бабицом или сађењцом узвемо сваки онај комад рена који се од корјена одејече са непопрећеним овцем (пунољком.) Као сађењце могу да послуже и крунице т. ј. главе корјена са којих је лишће одсјечено и које се при употреби рена бацају као неупотребљиве.

За сад је признат малински рен као најбољи, а распознаје се од другог рена жувањетом корицом, пријатном ђутином, лијеним укусом и тиме, што је врло крт при стругању, и бијело као млијеко.

Ко би дакле хтио да се стално бави произвођењем рена, добро би било да производи најбољи рен, а то је рен малински.

Разумије се по себи, да и рен као и друго биље, треба обрађивати, пљивити, окопавати и чувати од штете и поврета. Обично рен треба да стоји у земљи 2—3 године, на тек да се довољно развије; с тога прије тога времена не треба га vadити из земље за употребу или продају.

У другој половини јула мјесеца рен се окопава, при окопавању одрине се довољно свака бабика и остави се перцији т. ј. само корјен рена што непосредно тјера у земљу, а сви остали корјенићи што су из њега избили, посјеку се. Ово се ради зато да се прави корјен довољно ојача.

Ко оће да има правилно уређено рениште, најбоље ће учинити кад одређено мјесто за рениште подијели на 3 дјела, па онда да једне године новади рен из једнога дјела, друге године из другог дјела треће из трећег и тако редом сваке године.

Рен се vadи у новембру и пошто се очисти, утраи се у влажан пјесак у подруму.

Рен задржава свој прави укус и особине чак до 20 година, а после тога времена изроди се, према томе нужно је чак после тога рока засадити ново рениште, а дотле не.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 30 јуна.

(Петров дан.) Још у уторник су почели придолазити из Зете и сусједне нам Боке, побожни поклонци Св. Петра Цетињског. У четвртак је врвио улицама народ у разноврсној пошњи; било га је из Старе Србије и Арбашије. У вечер је у општинском парку свирала војничка музика, а пред повијем Дворца је момчадија бацала камена с рамена и утркивала се, у присуству Његовог Височанства Господара. После вечере до касно на пјаци изпред Двора играло је више колах и хорах, уз пјевање јаснијех грла. — На Петров дан била је у манастиру архијерејска служба, на којој је присуствовала пијела Височанствена Владалачка Породица. После литургије Њихова Височанства повратила су се у Свјетли Двор, пред којим је свирала војена музика народну химну; па је свештенство у литији прешло из манастира у дворску капелу, гдје је држано благодарјење, поводом имендана Њ. С. Великог Војводе Захумског. Књажевина Петра, у присуству Височанствене Књажевке Породице. — Читав дан је весела момчадија са дјевојкама и невјестама на више мјеста играла кола и хора, а у вече онет на пјаци изпред Свјетлог Двора. — Побожни народ сва три дана је пристунао св. Кивоту, и још данас пристуна. Они, који су први дошли, већ јучер одма послје јутрије почели су се разилазити. — Свечаност је прошла весело и у највећем реду.

(Личне вијести.) Г. Коште Санин-пијател, краљевско-италијански министар-резидент при нашем Двору, отпутовао је на допуст у Италију. — Г. барон де Гудеауе, секретар аустро-угарске легације на Цетињу, повратио се са свог допуста из Града, гдје је био ради војничког вјежбања; а гсеп. Ва. плем. Будисављевић, секретар исте легације отпутовао је на допуст.

(Одлични гости.) Г. Х. Далмањ француски консул у Сарајеву и г. А. Дајот надзорник лијенијех вјештина у Паризу, који су се бавили неколико дана на Цетињу и по унутрашњости са својим госпођама, имали су част бити примљени у аудијенцији од Њ. В. Књаза. — Г. Евгеније Марков, руски државни сајетник и познати књижевник, са госпођом, овијех дана бавио се на Цетињу и имао је част да буде примљен у приватној аудијенцији од Њ. В. Господара. Синоћ је отпутовао преко Подгорице пут Никшића.

(Одличовања.) Његово Височанство Господар извољило је одликовати г. Вакушина, царско-руског консула у Батавији II-им степенем Дашилова реда; а г. Хенрика Далмања, француског консула у Сарајеву и г. Арманда Дајота, надзорника лијенијех вјештина у Паризу III-им степенем истога реда.

(Испити) су довршени како у нашим средњим школама тако у основнијема, и у сриједу су читане класификације у присуству Његовог Височанства Господара. Успјех се показао најодличнији.

(Из Скадра) нам јављају, да су отпочете радње на регулсању Дрина; а на Бојани ће се отпочети радити тек пане вода, која је ове године извапредно још висока.

(Из Острога.) Чујемо да је о Петрову дану био у Острогу велики скуп побожнијех поклоника. Из границе о овом дану долазе највише из Новоназарског санджака. Ове године је дошла дванајести пут стара гђа Јованка Сушиница из Мостара, што заслужује прибиљежити.

(Љетина.) Иза обилате кише по свој држави, која је била ваздух добро расхладила, почела је онет врућина. Из све државе стижу најповољнији гласови о љетини.

РАЗЛИЧИТО.

(Предказивање времена.) Одавно су људи примјетили, ако то и нијесу умјели да протумаче, да некоје животиње показују особиту осјетљивост спрема промјене времена. Зато није без интереса и има своју вриједност кад се овакве примједбе колико толико прикупе.

На лијено или барем на сухо вријеме изгледају су, кад сљени мишви живо лете и кад се комарци играју при заходу сунца. Исто тако биће лијено вријеме, кад врале леткају по пољу, кад грлица често гуче, кад ласте и шеве високо лете, кад жабе вечером јако крекећу. На лијено вријеме слуте рибе кад су мирне у барици, и зелене жабе кад се високо пењу на дрва. На два дана раније проричу лијено вријеме пољски пужеви, кад се врију у земљу, јер они увијек излазе пред кишно вријеме.

А ружичу времену можемо се падати, ако је рогата стока пемирна, ако се коњи и магарци ваљају, ако главама машу, а нарочито ако магарци ваљу и сначу. Пред ружичу вријеме овце су врло страњиве, свиње радо рију, мачке се умивају и лицкају, дријемају и пружају нос; пси су пемирни, гризу траву, пред кишу је кртица врло радљива, пјетао много кукуриче и онда се ма гдје склони. Исто тако изгледају су на кишу, кад ласте лете ниско, а ждралови високо, кад шумске тице много имају посла у пшјездима, кад се водене тице много брчкају и главу загнурују. Тада хоће и муве да павале у себе, а глисте измиле из земље.

(Гурчин — добротвор српске школе.) „Цариградски Гласник“ јавља: да је четири Мустај-беј Хаџи Малићбеговић Пинић из Гилана поклоник у селу Пасјану мјесто које вриједи до 50 турских лара, за подизање српске православне школе за то село и околину. Он је уједно јавио и царским властима да хоће да подигне школу својим чинчијама, кметовима. Овај добротвор српске школе врло је имућан човјек и брат је честитог гиланскога Веледије-Реиза Ибрахим-бега.

ТЕЛЕГРАМИ „БЕЧКОГ КОР. БИРА.“

БИОГРАД, 24. јуна — Симић се одрекао мисије да састави коалициону владу. Позван је Новаковић да састави напредвачку владу. Скупштина ће сјутра бити отворена.

ЦАРИГРАД, 24 јуна. — Вијести о озбиљнијем сукобима кад Египћанци и Крагова, особито оденјенање глава, и да је једна црква претворена у бошњу категорично се опрвргава

СОФИЈА, 25 јуна. — Влада је обавијешћена, да је књаз Лобанов примио бугарску депутацију.

СТОКОЛМ, 25 јуна. — Приснио је цар Вилхелм, дочекаи од краља и принчева.

ПЕТРОГРАД, 25 јуна. — Уговор китајског зајма данас је потписан.

БИОГРАД, 26 јуна. — Нови кабинет је овако састављен: Новаковић пресједник и шострана дјела, Францоски рата, Маринковић унутрашњост, Поповић остаје за финансије, Пинчић правде, Петковић грађевине и interim трговине, Ковачевић наставе. Сви осуђени у Чебинчевој афери амнистирани су и пуштени на слободу.

СОФИЈА, 26 јуна. — Влада је разаслала окружницу својим агентима код велесила, оправдавајући држање своје према емигрантима из Македоније, нијечући да су оружане чете презале из Бугарске у Македонију, изражавајући наду, да ће велесиле наћи начин да умре духове у Македонију, као што се то постигло у Јерменској. Принц Фердинанд је отпутовао у Карлсбад.

БИОГРАД, 27 јуна. — Гарашанин, србијски министар у Паризу, наименован је за краљевског заступника у скупштини.

ПАРИЗ, 27 јуна. — Камара је примила конвенцију са Швајцарском са 513 против 11 гласова.

ЛОНДОН, 27 јуна. — Краљица је потписала декрет, који распушта парламент. Нови избори биће идуће неђеље.

СОФИЈА, 28 јуна. — Књаз Лобанов примио је бугарску депутацију у свечаној аудијенцији. На говор Митрополита Климента, Лобанов је одговорио, да је усипко прекида дипломатских односа Русија задржала вазда наклоност и симпатије према бугарском народу.

БИОГРАД, 28 јуна. — Гарашанин је наименован за пресједника скупштине. Говори се да је већина сигурна за финансијски аранжман.

БЕЧ, 29 јуна. — Буџетни кредит за словенску гимназију у Циљу примљен је са 173 против 43 гласа.

ПЕТРОГРАД, 29 јуна. Био је потрес у предјелима Касијско-уралским. Велика је штета у Красноводску.

РИМ, 29 јуна. — Великом већином камара је примила дневни ред, који одобрава финансијске мјере владине.

БИОГРАД, 19 јуна. — Скупштина је упутила предлог финансијског аранжмана одбору финансијском, у ком је већина за пројект.

БИОГРАД, 30 јуна. — Либерални клуб одлучио је да одбије финансијски аранжман.

ОБЈАВА.

Министарство Финанције даваће се на лицитацију I-вога Септембра 1895.

Контрат ће се дати ономе који се за најнижу цијену обвезе набављати из иностранства морске соли, добре врсте, прегодишњене, — по мостри која се налази у канцеларији Министарства Финанције, — и предавати је на децимал у

државне магацине: на Плавницу, Ријеку и Вир.

Контрат ће се учинети за осам милиона килограма, — (да се предају у течају времена које ће означит при лицитацији канцеларија Министарства Финанције), — у четири године од прилике.

Министарство тражиће од подузимача 1000 наполеона кауције, у готовом новцу.

Они који би жељели лицитирати, морају се на гореозначени дан пријавити у канцеларију Министарства Финанције, ће се држати лицитација, — од 3 до 5 сати по подне; — допијет са собом кауцију и положиће је у Министарство најдаље I-вога Септембра 1895 де подна, иначе неће имати право лицитирати.

Цетиње, 1. Јуна 1895.

Број 421.

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈЕ.

ОГЛАСИ.

КОКАНОВИЋ И ВАСИЋ

ТРГОВЦИ У БИОГРАДУ

овлашћени продавци Краљ. Срп. Државне Класне Лутрије за привредне циљеве, препоручују своју колекцију ових сребрака — играчкама у Црној Гори.

У овој лутрији играју 30.000 сребрака и од тог броја, половина, — 15.000 — добија. Згодити су од динара: 150,000; 75,000; 50,000; 40,000; 35,000; 30,000; 20,000 и т. д.

Цијене су: цео лоз 24, 1/2 лоза 12, 1/4 лоза 6 и 1/8 лоза 3 динара у сребру. Планове шаљемо на захтјев бесплатно.

(3—3)

TIMBRES—POSTE de Montenegro, Turquie et de tous les autres pays, dès l'année 1850—1894, de même que de vieilles lettres, des monnaies, et d'autres antiquités sont achetés, en toute quantité et aux prix les plus hauts.

Je donne aussi en échange des bijoux, nouveautés soies, et tous les articles désirés de Londres.

Offertes et envois sont réglés par le retour du courrier.

A. Weisz.

London, W. 61, Regent Street.

Filiale: Budapest, vaczi körut 4.

(6—12)

GRAND HOTEL NATIONAL WIEN (Tabarstrasse.)

Обновљен, једини велики бечки хотел, у коме се не рачуна ни послуга ни освјетљење. 200 особа од по флор. а. вр. I — Куватило, бројан и бразоо (telefon). Пристаншта колодвора и лађа у непов средној близини. Умјерене цијене. Погодба при дужем борављену. Говоре се сви модерни језици — on parle toutes les langues modernes —

A. Хартхамер

управитељ

(10—10)

Ф. М. Мајер

властник.

EPILEPSIE,

crampes, Neuralgie, sont guéries complètement d'après une méthode unique, mille fois éprouvée. Traitement par lettre après la remise d'un rapport circonstancié, contenant timbres-poste pour la réponse.

Se diriger a:

OFFICE SANITAS

57, Boulevard de Strasbourg

(26—26) PARIS